

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಪದಕೋಶಗಳು: ಒಂದು ಸ್ಥೂಲ ಅವಲೋಕನ

ಡಾ. ಜಿ. ವೀರಭದ್ರಗೌಡ¹ ಮತ್ತು ಡಾ. ಭೋಜರಾಜ ಟಿ. ಎಸ್²

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಜಿ.ಕೆ.ವಿ.ಕೆ., ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಾರಾಂಶ: (Abstract)

ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಲವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಬಹಳ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಯೋಗಾಧಾರ ವಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಪರಿಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಪರಿಭಾಷೆ ಕೋಶಗಳು ತೀರ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕೋಶಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಆಕರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಆಕರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೂಡಿಬಂದ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಿತ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕೋಶಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥೂಲ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 27 ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಕೋಶಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅವುಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಐದು ಪತ್ಯೇಕ ಗುರುತಿಸಲು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಗದ ಕೋಶಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳದೇ ಅದ ಪ್ರಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ಕೋಶಗಳು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಆ ಅರಿವಿನ ಮೂಲಕ ನಾಡಿನ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ, ಭಾಷಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸ್ಥೂಲ ಅವಲೋಕನವು ಗ್ರಹಿಸಿದೆ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿವಿಜ್ಞಾನ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನ, ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕ, ದ್ವಿಭಾಷೆ, ನಮೂದುಗಳು. ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಕೋಶ, ಭಾಷಾ ಪರಿವೀಕ್ಷೆ

ಪೀಠಿಕೆ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಬಹರವು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಪದಕೋಶಗಳನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಆಕರ ನಿರ್ಮಾಣ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಭಿತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಪದಕೋಶಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಯನ ಆಕರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯದಂತೆಯೇ ಬಹುವಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಪೂರ್ವ

Please cite this article as: ವೀರಭದ್ರಗೌಡ, ಜಿ. ಮತ್ತು ಭೋಜರಾಜ.ಟಿ.ಎಸ್. (2026). ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಪದಕೋಶಗಳು: ಒಂದು ಸ್ಥೂಲ ಅವಲೋಕನ. ಪ್ರತಿಬಿಂಬ: ಮಲ್ಟಿಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಕನ್ನಡ ರೀಸರ್ಚ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಐಐಎಂಆರ್‌ಡಿ, 7(4). ಪು.ಸಂ. 58-74

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ, ತುರುವಾಯದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿವೆ.

ವ್ಯಾಕರಣ, ನಿಘಂಟು, ಪದಕೋಶ, ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಕೋಶ ಮುಂತಾದ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಯನದ ಆಕರಗಳನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಕರಣವು ಭಾಷೆಯ ವೈವಿಧ್ಯ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಉಳಿದ ಆಕರಗಳು ಪದರಚನೆಗಳನ್ನು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಷೆ/ಭಾಷೆಗಳನ್ನು, ಭಾಷಿಕರನ್ನು, ಶಿಸ್ತುವಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ರೂಪಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ಭಾಷಿಕರ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ಆಸಕ್ತರ ಭಾಷಾ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು ನೆರವಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ, ನೇರವಾಗಿ ಭಾಷಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಕರಗಳಾಗಿ, ದಾಖಲೆಗಳಾಗಿ ಭಾಷಾ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಕುರುವುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು, ಕೋಶಗಳ ಪರಂಪರೆ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೋಶಗಳು

ಉಪಲಬ್ಧವಿರುವ ಆಕರಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಕ್ರಿ.ಶ.ಸು.990ರಲ್ಲಿ ಕವಿ ರನ್ನನು ರಚಿಸಿದ 'ರನ್ನಕಂದ' ನಿಘಂಟುವಿನಿಂದ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟುವಿನ ಚರಿತ್ರೆಯು ಆರಂಭವಾಗುವುದು. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದರ ತರುವಾಯದ್ದಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಕ್ರಿ.ಶ.ಸು.1045ರಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ನಾಗವರ್ಮ ವಿರಚಿತ 'ಅಭಿಧಾನ ವಸ್ತುಕೋಶ'. ಇನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೋಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕ್ರಿ.ಶ.1300ರಲ್ಲಿ ಅಮೃತನಂದಿ ಎಂಬ ಕೋಶಕಾರ ರಚಿಸಿದ ಅಕಾರಾದಿ 'ವೈದ್ಯನಿಘಂಟು'. ಇದು ಪ್ರಾಚೀನ ವಿಜ್ಞಾನ ನಿಘಂಟು ಎಂಬ ಆಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ.¹ ಕ್ರಿ.ಶ. 1560ರಲ್ಲಿ ವಿರಕ್ತ ತೋಟದಾರ್ಯರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಬ್ದಮಂಜರಿಯು² ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಪ್ರಶಾಸ್ತ್ಯ ನೀಡಿದನ್ವಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇಟೆ, ಕೃಷಿ, ಜಲ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರೂಪಗಳು ನಮೂದುಗಳಾಗಿವೆ. ಕನ್ನಡ ಕೋಶ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯದ ಮೇರೆಗೆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಏಕ, ದ್ವಿ ಮತ್ತು ಬಹುಭಾಷಾ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಸ್ತು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು, ದೇಸಿ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಹಲವು ಟೀಕು, ವೃತ್ತ, ನಿಘಂಟು ಮತ್ತು ಕೋಶಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿವೆ.

1891ರಲ್ಲಿ, ದೇಸಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಉಲ್ಲಾಳ ನರಸಿಂಗರಾವ್³ ಅವರಿಂದ, "A Kismwar glossary of Kannada words" ಎಂಬ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಕೋಶ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೋಶದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವು ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗೊಂಡಿದೆ. "I hope, be found suitable for purposes of ready reference by persons interested in a particular subject, by translators of official documents, and by the several administrations. Official terms have been explained, and the use of words localized; information scattered in various works, inaccessible to many owing to their value or rarity, brought together and concentrated to effect a saving of time and labor. A general

index has also been added.”⁴ ಈ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಕೋಶವು ಕಛೇರಿ, ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಹಾರ, ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ, ವೈದ್ಯವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು 27 ಉಪಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ ಕನ್ನಡ-ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಕೋಶವಾಗಿದೆ. ಕೋಶದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕನ್ನಡ ನಮೂದುಗಳು, ತರುವಾಯ ಅವುಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯನ್ನು ರೋಮನ್‌ಲಿಪಿಗೆ ಲಿಪ್ಯಂತರಗೊಳಿಸಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೋಶದಲ್ಲಿ Agricultural and Rural ಎಂಬ ಉಪಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ 206 ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ನಮೂದುಗಳು ಎಡಪಡೆದಿವೆ.

ಆಧುನಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜ್ಞಾನ ಶಿಸ್ತುವಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ ಅನೇಕ ಕೋಶಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡಿವೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಪರಿಷತ್ತು, ಆಡಳಿತ ಇಲಾಖೆಗಳು, ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಕಾಶಕರು, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮುಂತಾದ ನೆಲೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯ ಆಕರಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಏಕಭಾಷಾ ನಿಘಂಟು ಸಂಪುಟಗಳು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ದ್ವಿಭಾಷಾ ನಿಘಂಟು ಸಂಪುಟಗಳು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡ ನಿಘಂಟುಗಳಾಗಿವೆ. ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 80ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಜ್ಞಾನ ಕೋಶಗಳು ಮುದ್ರಣಗೊಂಡಿವೆ.⁵

ಕನ್ನಡ ಕೋಶ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ವಸಾಹತು ಮತ್ತು ವಸಾಹತೋತ್ತರ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಭಾಷಾ ಆಕರ ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ವೈರುಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ವಸಾಹತು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು ಮತ್ತು ಕಲಿಯಲು ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಕೋಶಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾದವು. ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಅಂದಿನ ಕೆಲವು ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಕೋಶಗಳು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನೆರವಾಗಿವೆ. ವಸಾಹತೋತ್ತರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕತೆ, ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾದರಿಯ ಅಳವಡಿಕೆಗಾಗಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ಲಿಪಿಯುಕ್ತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಘಂಟು, ವಿವಿಧ ಜ್ಞಾನ ಶಿಸ್ತುಗಳ ಕೃತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂದರ್ಭ ಭಾಷಾ ಕೋಶಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವು ಒಂದು ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಕೋಶ ಸಂಬಂಧಿತ ಅರಿವಿನ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕತೆಯು ಆಧುನಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಶಿಸ್ತುವಾಗಿ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು.

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಕೋಶಕ್ಷೇತ್ರ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಮೂರು ಉದ್ದೇಶಗಳಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಒಂದು, ಭಿನ್ನ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಶಾಸನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾದ ರೂಪಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು ನೆರವಾಗಲು ರಚಿತವಾದ ಕೋಶಗಳು. ಮತ್ತೊಂದು, ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿವೃತ್ತಿ ಸಂದರ್ಭದ ರೂಪಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು. ಮಗದೊಂದು ನವ ಭಾರತ ನಿರ್ಮಾಣ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ-ಆಡಳಿತ

ವಲಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಕೋಶಗಳು. ಈ ಮೂರು ಧೋರಣೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಬಹುತೇಕ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತ-ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಹಾಗೂ ದೇಶಿ ವಿಧ್ವಾಂಸರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿವೆ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಪದಕೋಶಗಳು

ವಸಾಹತು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ವಿಷಯಗಳು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಶಾಸ್ತ್ರಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಡೆ ಪಡೆದಿವೆ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕೋಶಗಳು ವಿಷಯ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿರುವುದು ವಸಾಹತೋತ್ತರ ಕಾಲ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ. ಅವು ಕಳೆದ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದ ದಶಕಗಳವರೆಗೆ ಗ್ರೀಯರ್ ಸನ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೆನ್‌ಕೊನೋ ಅವರು ಕೈಗೊಂಡಂತಹ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕೈಗೊಂಡಂತಹವು. “ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಆ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು, ವೃತ್ತಿ ಜಾತಿ ಮತಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಬ್ದಗಳ ಪಟ್ಟಿ, ಅರ್ಥದ ಛಾಯೆಗಳು, ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆ ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳು ಹೊರಪಡುತ್ತವೆ. ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರವು ಜನರ ನಡುವೆ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಶಿಷ್ಟ, ಯಾವುದು ಅಶಿಷ್ಟ, ಯಾವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ, ಅವುಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ರೀತಿ ಏನು, ಎಂದೆಲ್ಲ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ.”⁶ ಇಂತಹ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಶಬ್ದಗಳು, ಪ್ರಾಂತೀಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಹರೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ಈ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಯತ್ನವು ಕನ್ನಡ ಕೃಷಿ ಪದಕೋಶಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯಿಂದ ದೇಶಿ ಜ್ಞಾನ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಬದುಕಿನ ಕ್ರಮವು ಪಲ್ಲಟಗೊಳ್ಳುವ ಚಹರೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಅದರ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ದಾಖಲಿಸುವುದು ಸಹ ಒಂದು ಪೂರಕ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡ ಕೋಶಗಳು ಇವಾಗಿದ್ದವು.

ಗ್ರೀಯರ್ ಸನ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೆನ್‌ಕೊನೋ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಪದಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಶಿವಾನಂದ, ವಿ.,⁷ ಮಹೇಶ್ವರಯ್ಯ ಎಚ್.ಎಮ್.⁸ ಅವರು ಲೇಖನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಆರಂಭದ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಾಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ‘ಕೃಷಿ ಪದಕೋಶ’ವು ಒಂದಾಗಿ ಕೋಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.⁹ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿದ್ದು, ಅದೊಂದು ಅಪ್ರತಿಮ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ.¹⁰

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಪದಕೋಶಗಳು

“ಕೃಷಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಸ್ವತ್ತು ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಗಹನವಾದ ಚಿಂತನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದು ಯಾರೂ ಪರಿಗಣಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಳದ ಕಾರಣದಿಂದ 19ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಐರೋಪ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲೆದೋರಿತು. ಸಮಾಜದ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆಗ ತಿಳಿದಿದ್ದ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ,

ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಸಸ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಿತು. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಹೊರಬಂದು ಆಧುನಿಕ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಯಿತು.”¹¹ ಇಂತಹ ಅರಿವನ್ನು ‘ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್’ ‘ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಸೈನ್ಸ್’ ಎಂದು ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ಈ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥ ರೂಪಗಳಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ‘ಕೃಷಿ’ ‘ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ’ ಎಂಬ ರೂಪಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನವು ವಿಜ್ಞಾನದ ಬಹುಶಿಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಒಳಗು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವೈವಿಧ್ಯ ಶಿಸ್ತುಗಳ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಶಿಸ್ತುವಾಗಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯೇ ಎಲ್ಲಾ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಮೂಲವೆಂಬಂತೆ ಮರುವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಸ್ತುಗಳನ್ನು ಐರೋಪ್ಯ/ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರೂಪಗಳಂತೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂವಹನಿಸುವ ಸಮಾನಾರ್ಥ ರೂಪಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೋಶಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೋಶಗಳು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗವಾಗಿವೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ನೀತಿಯ ಭಾಗವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಮೂಲ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿವೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ 27, 1960ರಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ, ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಭಾಷೆಯನ್ನು ವಿಕಸಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ‘ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಬ್ದಾವಳಿ ಆಯೋಗ’ವನ್ನು 1961ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್, 01ರಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಅನುಸರಣೆಯಾಗಿ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 344 ನೇ ವಿಧಿಯ (4) ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಗವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರಮಾಣಿತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ವಿಕಸಿಸುವುದು, ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ವಿತರಿಸುವುದನ್ನು ಆಯೋಗವು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೋಶಗಳು ಮತ್ತು ಆಕರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ವಿಕಸನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ, ಆಯೋಗವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪಠ್ಯ-ಪುಸ್ತಕ ಮಂಡಳಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಂಥ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳ ಸಹಯೋಗವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಹಯೋಗದ ನೆರವಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೆಂಗಳೂರು, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮತ್ತು ಪದಕೋಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ, ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಅಂಗ ಶಿಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ರೂಪಗಳಿಗೆ ವೈವಿಧ್ಯ ಧೋರಣೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಕೋಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನೆರವೇರಲು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು, ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗದ ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಾ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಕೋಶಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕೋಶಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಾ ಪಠ್ಯ ಮತ್ತು ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತಾ, ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಹಾಗೂ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ತರುವಾಯದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಜ್ಞಾತಿಸಂಬಂಧಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಥಮ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಕೋಶವಾಗಿ 1973ರಲ್ಲಿ “ಕೃಷಿ ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಶಬ್ದಾರ್ಥ ನಿರೂಪಣಾವಳಿ”¹² ಎಂಬ ಕೋಶವು ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಈ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ/ತಾಂತ್ರಿಕ ರೂಪಗಳು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉಪಶಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಕೋಶವು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿದೆ. ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಇದರ ತರುವಾಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಕೃಷಿಯ ವಿವಿಧ ಉಪವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸುಮಾರು 16 ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು, ಆ ಎಲ್ಲಾ ಪೂರಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ 3 ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಕೋಶಗಳನ್ನು (ಕೋಷ್ಟಕ:1ರಲ್ಲಿ 10ಂದ21ವರೆಗಿನ ಕೋಶಗಳು) ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ, ಪಶು ಹಾಗೂ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೀದರ ವತಿಯಿಂದ ಮೂರು (ಕೋಷ್ಟಕ:1ರಲ್ಲಿ 22ರಿಂದ 24ವರೆಗಿನ ಕೋಶಗಳು) ಕೋಶಗಳು, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ ವತಿಯಿಂದ ಒಂದು (ಕೋಷ್ಟಕ:1ರಲ್ಲಿಯ 25ನೆಯ ಕೋಶ)ಕೋಶವು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಮೂರು ಕೋಶಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. (ಉದಾ: ಕೋಷ್ಟಕ:1ರಲ್ಲಿಯ 26ರಿಂದ 28ವರೆಗಿನ ಕೋಶಗಳು) ಒಟ್ಟು ಇತ್ತಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಕೋಶಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸ್ಥೂಲ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಿದವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 01ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 01: ಕನ್ನಡದ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಿತ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಪ್ರಕಟಿತ ಕೋಶಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಕೋಶ ವಿಷಯ	ರಚನಾಕಾರರು
1	ಕೃಷಿ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಶಬ್ದಾರ್ಥ ನಿರೂಪಣಾವಳಿ (1973)	ಬಿ.ಎಸ್. ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ., ವಿ.ವೆಂಕಟರಾವ್
2	ಕೃಷಿ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ (1977)	ಸಂಕಲನ: ಎಚ್.ಕೆ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ, ವಿ.ಸಿ.ಹಿತ್ತಲಮನಿ, ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ.
3	ಕೃಷಿ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ (1978)	ಸಂಕಲನ: ಡಿ. ಮುನಿರಾಜು, ಉಷಾಕಿರಣ್. ಪರಿಶೀಲನೆ: ವಿ.ಸಿ.ಹಿತ್ತಲಮನಿ, ಎಚ್.ಕೆ.ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ, ಬಿ.ಐ.ಶೆಟ್ಟರ್.
4	ಕೆಲವು ಸಸ್ಯಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕುಟುಂಬ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಹೆಸರುಗಳು (1979 ಮತ್ತು 2015)	ಸಂಪಾದನೆ: ಎಸ್.ಜಿ.ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್. ಪರಿಷ್ಕರಣೆ: ಎ.ಎನ್.ಶೃಂಗೇಶ್ವರ (2015)

5	ಕೀಟಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ (1981)	ಸಂಕಲನ: ಎಸ್.ಬಿ. ರವಿಕಲಾ, ಪರಿಶೀಲನೆ: ಡಾ.ಎಂ.ಪುಟ್ಟರುದ್ರಯ್ಯ, ವಿ.ಸಿ.ಹಿತ್ತಲಮನಿ, ಎಚ್.ಕೆ.ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ, ಉಷಾಕಿರಣ್
6	ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ (1984)	ಉಷಾಕಿರಣ್, ವಿ.ಸಿ.ಹಿತ್ತಲಮನಿ, ಎಂ.ಪುಟ್ಟರುದ್ರಯ್ಯ, ಆರ್.ನಾರಾಯಣ, ಜಿ.ಸಿ.ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣ, ಜಿ.ಕೆ.ವೀರೇಶ, ಜಿ.ಬೋರಯ್ಯ, ಎ.ಸುಂದರಾಬಾಯಿ, ಎಚ್.ಕೆ.ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ. ದಾಸಪ್ಪ
7	ಕೃಷಿ ಸಮಾನ ಪದಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ (1986)	ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಮುಂದಾಳು: ಎಚ್.ಕೆ.ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ, ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಭಾಗಿತ್ವ: ಕೆ.ಟಿ. ಮೇಘರಾಜ
8	ರೇಷ್ಮೆಕೃಷಿ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ (1994)	ಸಂಕಲನ: ಟಿ.ಕೆ.ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ
9	ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ (1995)	ಸಂಕಲನ: ಎಂ.ಜಿ.ಶೆಣೈ, ಪರಿಶೀಲನೆ: ಕೆ.ವಿ.ದೇವರಾಜ್, ಎಚ್.ಕೆ.ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ, ಸಿ.ಕೆ.ಕುಮುದಿನಿ
10	ಕೃಷಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ (1996)	ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಮುಂದಾಳು: ಎಚ್.ಕೆ.ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ , ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಭಾಗಿತ್ವ: ಉಷಾಕಿರಣ್
11	ಅರಣ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ (1996)	ಎಚ್.ಕೆ.ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ
12	ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ (1996)	ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಮುಂದಾಳು: ಎಚ್.ಕೆ.ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ, ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಸಹಭಾಗಿ: ಕುಮುದಿನಿ.
13	ಬೇಸಾಯಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ (2001)	ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಮುಂದಾಳು: ಎಚ್.ಕೆ.ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ, ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಸಹಭಾಗಿ: ಉಷಾಕಿರಣ್
14	ಕೃಷಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ (2001)	ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಮುಂದಾಳು: ಸಿ.ಕೆ.ಕುಮುದಿನಿ, ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಸಹಭಾಗಿ:ಬಿ.ವಿ.ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪ, ಜಿ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ, ಉಷಾಕಿರಣ್, ಬಿ.ಎಂ.ಆನಂದಕುಮಾರ

15	ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ (2001)	ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಮುಂದಾಳು: ಸಿ.ಕೆ. ಕುಮುದಿನಿ. ಎಚ್.ಕೆ.ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ, ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಸಹಭಾಗಿ: ಬಿ.ಎಂ.ಆನಂದಕುಮಾರ್
16	ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ (2002)	ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಮುಂದಾಳು: ಸಿ.ಕೆ. ಕುಮುದಿನಿ., ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಸಹಭಾಗಿ: ಉಷಾಕಿರಣ್
17	ಜೀವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅರ್ಥವಿವರಣಾ ಕೋಶ (2004)	ಸಂಪಾದನೆ: ಜೆ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ
18	ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಕೋಶ (2011)	ಸಂಕಲನ: ಡಾ. ಉಷಾಕಿರಣ್, ಡಾ. ಜೆ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಡಾ. ಎಂ.ಸಿ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ
19	ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಕೋಶ (2004)	ಇದಿನಬ್ಬ, ಉಷಾಕಿರಣ, ಜೆ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ
20	ಕೃಷಿ ಪಶು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಕೋಶ (2009)	ಸಂಪಾದನೆ: ಡಾ. ಉಷಾಕಿರಣ, ಡಾ.ಜೆ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ
21	ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪದಕೋಶ (2013)	ಸಂಕಲನ: ಜೆ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ
22	ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಕೋಶ (2013)	ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮೂರ್ತಿ
23	ಮತ್ಸ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಕೋಶ (2017)	ಪ್ರ.ಸಂ. ಡಾ. ಎಸ್. ಎಂ. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ, ಸಹ ಸಂ. ಕೆ.ಎನ್.ಪ್ರಭುದೇವ, ಸಂಕಲನ: ಕೆ.ಎನ್.ಪ್ರಭುದೇವ, ಡಾ. ಎನ್ ಚೇತನ, ಡಾ. ಎಸ್. ಎಂ. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ,
24	ಮತ್ಸ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಕೋಶ (0000)	ಡಾ. ವಿಜಯ ಕುಮಾರ್ ಎಸ್., ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಎಲ್, ಡಾ. ವಿಜಯ್ ಎಸ್. ಅತನೂರ
25	ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ನಿಘಂಟು (2016)	ಸಂ. ವೈ.ಕೆ. ಕೋಟಿಕಲ್, ಸಂಕಲನ: ಡಾ. ಉಮಾ ಅಕ್ಕಿ, ಡಾ. ಅಶೋಕ ಎಸ್. ಅಲೂರು, ವೈ.ಕೆ. ಕೋಟಿಕಲ್, ಎ.ಬಿ.ಪಾಟೀಲ
26	ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಕೋಶ (1992)	ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು
27	ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಪದಕೋಶ (1992)	ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

28	ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಕೋಶ (1992)	ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು
----	--	-------------------------------------

ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಪದಕೋಶಗಳ ಸ್ವರೂಪ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ಕೋಶಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳ ರಚನಾ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಐದು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬಹುದು. ಅ. ದ್ವಿಭಾಷಾ ಶಬ್ದಾರ್ಥ ನಿರೂಪಣಾವಳಿ ಆ. ದ್ವಿಭಾಷಾ ಅರ್ಥ ವಿವರಣಾ ಕೋಶ ಇ. ದ್ವಿಭಾಷಾ ಕೃಷಿ ಸಮಾನ ಪದಗಳ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಈ. ದ್ವಿಭಾಷಾ ಸಸ್ಯಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕುಟುಂಬ ನಾಮ ಪದಕೋಶ ಉ. ದ್ವಿಭಾಷಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ-ತಾಂತ್ರಿಕ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಕೋಶಗಳು.

ಅ. ದ್ವಿಭಾಷಾ ಶಬ್ದಾರ್ಥ ನಿರೂಪಣಾವಳಿ

ಈ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿಯ ಮೊದಲನೆಯ ಕೋಶವಾದ ಕೃಷಿ 'ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಶಬ್ದಾರ್ಥ ನಿರೂಪಣಾವಳಿ(1973)' ಎಂಬ ಕೋಶವು ಮಾತ್ರ ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರಾಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯದ ಸಂದರ್ಭ ಭಾಷಾ ಪದಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. 'ಶಬ್ದಾರ್ಥ ನಿರೂಪಣಾವಳಿ' ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೊಂದಿಗೆ, ತಾಂತ್ರಿಕ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ ಕೋಶವಾಗಿದೆ. ಕೋಶವು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ತಾಂತ್ರಿಕ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣೀತ ಕನ್ನಡದ ರೂಪವನ್ನು ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಆ ರೂಪದ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರದ ಅರ್ಥವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ನಮೂದುಗಳಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರೂಪಗಳನ್ನು **A** ಯಿಂದ **Z** ವರೆಗೆ ಲಿಪಿ ಆಧಾರವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿದ್ದು, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ನಮೂದುಗಳು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ಕೋಷ್ಟಕಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕೋಶವು ಒಟ್ಟು 645 ನಮೂದುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ನಮೂದಿಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಾಂತ್ರಿಕ ರೂಪಗಳ ಸರಳ, ಸಂಕೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ರಚನಾ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅದೇ ರಾಚನಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಅವುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉದಾ: ನಮೂದು; 428 Mull – ದರಗು.

ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಹೊದಿಕೆಯುಳ್ಳ ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲ್ಪದರ. ಈ ಮಣ್ಣು ಹರಳಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಸಾಧಾರಣ ಹುಳಿಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೌಳು ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

486 Permeability – ವ್ಯಾಪಕತೆ.

ಮಣ್ಣಿನ ದ್ರವ್ಯದ ಮೂಲಕ, ದ್ರವ ಒತ್ತಡದ ಕಾರಣ ದ್ರವ ಹರಿದು ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಮಣ್ಣಿನ ಒಂದು ಗುಣ. ದ್ರವ ಹರಿಯುವ ಗತಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

430 Natural Erosion – ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕೊಚ್ಚಣೆ; ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಭೂಸವಕಳಿ.

ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕಾರ್ಯದಿಂದಲ್ಲದೇ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಭೂಕೊಚ್ಚಣೆ.

ಈ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೋಶದ ವೈಧಾನಿಕತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಕೋಶದ ಪ್ರಯೋಜನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ. ಉದ್ದೇಶಿತ ಶಿಸ್ತುವಿನ ರೂಪಾರ್ಥಗಳ ಸಂಪಾದನೆಯಾಗಿರುವುದರೊಂದಿಗೆ ಶಿಸ್ತುವಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸ್ವಯಂ ಬೋಧನೆಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋಶವನ್ನು ಅಗತ್ಯ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಆಕರವಾಗಿ ನೋಡಬಾರದು, ಕೋಶವನ್ನು ಓದಬೇಕೆಂಬ ಅನುಭವವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಆ. ದ್ವಿಭಾಷಾ ಅರ್ಥವಿವರಣಾ ಕೋಶ

ಈ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿಯ ೧೨ನೆಯ ಕೋಶವಾದ 'ಜೀವತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅರ್ಥವಿವರಣಾ ಕೋಶ(೨೦೦೪)' ಎಂಬ ಕೋಶವು ಮಾತ್ರ ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಕೋಶಕಾರರು ಕೋಶದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಶದ ನಮೂದುಗಳ ಭಾಷಾರೂಪ ಅರ್ಥದ ವಿವರಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೀಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ: "1. ಈ ಅರ್ಥವಿವರಣಾ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಜೀವತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪದಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಕಾರಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಅರ್ಥವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. 2. ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ ಇರುವ ಪ್ರತಿ ಆಂಗ್ಲ ಪದವು ದಪ್ಪ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ನಂತರ ಅದರ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಆಂಗ್ಲ ಪದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ದಪ್ಪ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಉದಾ: **aerobe: ಏರೋಬ್: ಆಮ್ಲಜನಕಾಪೇಕ್ಷಿ.** 3. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪದಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಸಮಾನಾಂತರ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಲಭ್ಯವಿರುವವೆಡೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಕಡೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಲಿಪ್ಯಂತರಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉದಾ **i. Gene: ಜೀನ್; ವಂಶವಾಹಿ.** ಒಂದು ಅಥವಾ ಹಲವಾರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಸಾರಜನಕಗಳ ಸಂಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಸಂಕೇತಿಸುವ ವರ್ಣತಂತುವೊಂದರ ಮೇಲಿನ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ. **ii. Replicon:** ರಿಪ್ಲಿಕಾನ್. ಪೂರಕ ಅನುವಂಶಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿ ಸಂಶ್ಲೇಷಣಾ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಡಿ.ಎನ್.ಎ. ಸರಣಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಘಟಕ. 4. ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿರುವೆಡೆ ಹಾಗೂ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವೆಡೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದದ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ ಇದೇ ಅರ್ಥವಿವರಣಾ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ ದಪ್ಪ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪದದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಓದುಗರು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಯಾವುದಾದರೂ ಪದದ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ ಈ ಅರ್ಥವಿವರಣಾ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪದಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಇಟಾಲಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪದವನ್ನು ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಉದಾ: **i. ವಿಕಿರಣ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಐಸೋಟೋಪ್‌ಗಳನ್ನು (Radioactive isotopes)** ಆ ಡಿ.ಎನ್.ಎ. ಶೋಧಕಗಳ (DNA probes) ಹಾಗೂ ಚಯಾಪಚಯ ಕ್ರಿಯಾ

ಪತ್ತೆಕಾರಕಗಳ (*Metabolic tracers*) ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.”¹³ ಜೊತೆಗೆ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದ ಕೆಲವು ನಮೂದುಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದು ಅವುಗಳ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿರುವುದು ಕೋಶದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಈ ಕೋಶವು ಸಹ ವಿಷಯ ಬೋಧನಾ ಕೋಶದಂತೆ ಇದೆ. ನಮೂದುಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಲಿಪ್ಯಂತರಗೊಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಸರಳತೆಗೆ ನೆರವಾಗುವುದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಿಗೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಶಿಸ್ತುವಿನ ಸಂಕ್ಷೇಪ ಪದಗಳ ಪೂರ್ಣರೂಪವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಗವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ವರ್ಣಮಾಲೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೋಶದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕನ್ನಡವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೋಶದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿರುವಲ್ಲಿ ಕೋಶತಜ್ಞತೆ ಮಡುಗಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕೋಶದ ಓದುವಿನಿಂದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳಿಂದ ಅರ್ಥಗಳೊಂದಿಗೆ ಶಿಸ್ತುವಿನ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅರಿವಿನ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು.

ಇ. ದ್ವಿಭಾಷಾ ಕೃಷಿ ಸಮಾನ ಪದಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ: ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿಯ 7ನೆಯ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಯ “ಕೃಷಿ ಸಮಾನ ಪದಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ” ಎಂಬ ಹೊತ್ತಿಗೆಯು ಮಾತ್ರ ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಹೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದೆ. “ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಅದರ ಗ್ರಂಥಕರ್ತ ಮೈಸೂರಿನವರಾಗಿದ್ದರೆ, ಮೈಸೂರಿನ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಧಾರವಾಡ ಹಾಗೂ ಮಂಗಳೂರಿನ ಕಡೆಯವರಾಗಿದ್ದರೆ ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನ ಕಡೆಯ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಗಳು ಧಾರವಾಡ ಹಾಗೂ ಮಂಗಳೂರಿನ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಧಾರವಾಡ ಹಾಗೂ ಮಂಗಳೂರಿನ ಕಡೆಯ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು ಬಳಸಿರುವ ಪದಗಳು ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ತೊಡಕನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಈ ‘ಕೃಷಿ ಸಮಾನ ಪದಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ’ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿನ ವಿಸ್ತರಣಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ ವಿಸ್ತರಣಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಪಕ ಮೂರು ಪ್ರಾಂತದ ರೈತರನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರೆಯುವಾಗ ಇತರ ಸಮಾನ ಪದಗಳನ್ನು ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾಡಿನ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಇದರ ನೆರವಿನಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಯೋಜನ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಪದ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಭಾಷೆಗಳಿಂದಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವವರಿಗೂ ಈ ಗ್ರಂಥ

ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.”¹⁴ ಕೃತಿಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಔಪಚಾರಿಕ ಪುಟಗಳ ನಂತರ “ಕೃಷಿ ಸಮಾನ ಪದಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ” ಎಂದು ತಲೆ ಬರಹವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ತರುವಾಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥರೂಪಗಳನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

	ಮೈಸೂರು	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	ಧಾರವಾಡ
A Cattle which kicks when it is in pain or trouble	ಒದಕಾಲದನ ಒದಿಯೋದನ ಸಿಡಕ್‌ಕಾಲ್‌ದನ	ಒದಿಯೋದನ ಬಿಲ್ಲುನಿ(ತುಳು)	ಒದೆಯುವದನ

ಈ ರೀತಿ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸಂದರ್ಭ ಭಾಷೆಯ ರೂಪದ ಅರ್ಥ, ಅನಂತರ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತದ ಕೃಷಿ ರೂಪಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ತರುವಾಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, (ಕೆಲವೆಡೆ ತುಳು) ಧಾರವಾಡ ಪ್ರಾಂತದ ಸಮಾನ ರೂಪಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅರ್ಥಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತೀಯ ರೂಪಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಯಾದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಜೋಡಣೆಯು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅರ್ಥವನ್ನು, ಧಾರವಾಡ ಪದದ ನಂತರ ಜೋಡಿಸಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತೀಯ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅರ್ಥ (ಕನ್ನಡ ಉಪಭಾಷಾ ಕೃಷಿ ಪದಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅರ್ಥ) ಸೂಚಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಈ. ದ್ವಿಭಾಷಾ ಸಸ್ಯವಿಜ್ಞಾನ ಕುಟುಂಬ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಾಮ ಪದಕೋಶ: ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿಯ 4ನೆಯ ಕೋಶವಾದ “ಕೆಲವು ಸಸ್ಯಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕುಟುಂಬ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಹೆಸರುಗಳು” ಎಂಬ ಹೊತ್ತಿಗೆಯು ಮಾತ್ರ ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೋಶವು ದ್ವಿಭಾಷಾ ಕೋಶವಾಗಿದ್ದು, “ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ಸಸ್ಯಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳು-ಒಂದನೆಯದರಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರುಗಳ ಅಕಾರಾದಿ ಇದೆ; ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಟುಂಬ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಎರಡನೆಯದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರುಗಳ ಅಕಾರಾದಿ ಇದ್ದು ಎದುರುಗಡೆ ಮೊದಲನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಯಾವುದೊಂದು ಸಸ್ಯದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಕುಟುಂಬ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ಹೆಸರು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕುಟುಂಬ ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜೊತೆಗೆ ಇತರ ಕನ್ನಡ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.”¹⁵ ಉದಾ: ಭಾಗ ಒಂದರಲ್ಲಿ ೨೧೮೬

T.Cucumerina L, cucurbitaceca; sanke gourd. ಅಡ್ಲ, ಪಡವಲಕಾಯಿ, ಪೊಡ್ಲಕಾಯಿ, ಹಡ್ಲಕಾಯಿ, ಕಹಿಪೊಡ್ಲ, ಪೊಡ್ಲ, ಪಟೀಲ, ಬೆಟ್ಟದ ಪಡವಲ, ಸಣ್ಣಪಡವಲ ಎಂದು ಇದೆ. ಎರಡನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕನ್ನಡ ರೂಪಗಳು ಅಕಾರಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಅವುಗಳ ಮುಂದೆ ಸಂಬಂಧಿತ ನಮೋದಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಅಂದರೆ, ‘ಪ’ವರ್ಗದ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಪಡವಲಕಾಯಿ ರೂಪದ ಮುಂದೆ 2186 ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರವಾಗಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕುಟುಂಬ ನಾಮವನ್ನು

ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಈ ಕೋಶವು ವಸ್ತು ಪ್ರಯೋಜನೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡ ಭಾಗಗಳು ಉಚಿತವಾಗಿವೆ. ಇಂಥ ಕೋಶಗಳು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೋಶವು ಪ್ರಕಟಣೆಯಾದ ನಂತರ ಹಾಗೆ ಮರುಮುದ್ರಣ ಮಾಡದೆ, ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ, ಪೂರ್ವದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಗುಣಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಮರುಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕೋಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ. ಇದು ಕನ್ನಡ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೋಶಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ.

ಉ. ದ್ವಿಭಾಷಾ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಕೋಶ:

ಪದಕೋಶಗಳ ಯಾದಿಯಲ್ಲಿ 1, 4, 7 ಹಾಗೂ 17ನೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪದಕೋಶಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಉಳಿದೆಲ್ಲವು ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ದೇಶದ “ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಆಯಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದ ರಚನೆಯಾಗುವುದು ಅಡಿಗಲ್ಲು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಗ್ರಂಥಗಳ ಕೃಷಿ ಅಷ್ಟು ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪಾರಿಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗದಿರುವುದೇ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಆತಂಕ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೃಷಿವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ.”¹⁶ ಇಂತಹ ಧೋರಣೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಈ ವರ್ಗದ ಕೋಶಗಳು ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ‘ಕೃಷಿ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ’ವು ಮೊದಲನೆಯ ಕೋಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ “ಕೃಷಿ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಶಬ್ದಾರ್ಥ ನಿರೂಪಣಾವಳಿ”ಯಲ್ಲಿಯ ಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಲವು ಹೊಸ ರೂಪಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉದಾ: Abnormal ಅಸಾಮಾನ್ಯ

Abnormality ಅಸಾಮಾನ್ಯತೆ

Abnormal Profile ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರೊಫೈಲ್

Abrasion ಉಜ್ಜುವಿಕೆ ಘರ್ಷಕತೆ.

ಕೋಶದ ‘A’ ಸರಣಿಯ ರೂಪಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ‘ಶಬ್ದಾರ್ಥ ನಿರೂಪಣಾವಳಿ’ಯಲ್ಲಿ Abnormal Profil ಎಂಬ ರೂಪವು ಮೊದಲನೆಯ ಪದವಾದರೆ, ಈ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಪದವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ರೂಪಗಳ ತದ್ಧಿತ ಹಾಗೂ ಸಂಯುಕ್ತ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಮೂದುಗಳಾಗಿ ಚೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಚೋಡಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲ ರೂಪ ಹಾಗೂ ತದ್ಧಿತ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಮೂದುಗಳಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದರೆ, ಸಂಯುಕ್ತ ರೂಪ, ವಿಸ್ತರಿತ ರೂಪಗಳಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಮೂದಾಗಿ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೂಲ

ರೂಪವನ್ನು ಪುನಃ ನಮೂದಿಸದೆ, ಬದಲಾಗಿ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಗೆರೆ(-)ಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಉಳಿದ ಪದಭಾಗಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಅಕಾರಾದಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉದಾ:

Absolute ಪರಿಶುದ್ಧ, ಸಮಗ್ರ, ನಿರಪೇಕ್ಷ, ಸಂಪೂರ್ಣ

_____ alcohol ಪರಿಶುದ್ಧ ಅಲ್ಕೊಹಾಲ್

_____ boiling point ಪರಿಪೂರ್ಣ ಕುದಿಸೂಚಿ ಬಿಂದು.

ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಒಟ್ಟು 23 ಕೋಶಗಳು “ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆ;

1. ಈಗಾಗಲೇ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿಯ ಪದಗಳನ್ನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಇದು ಅವಶ್ಯಕವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ವ್ಯಾವಹಾರಿಕವೂ ಹೌದು. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಬ್ದಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಬ್ದಗಳು. ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಬಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

2. ಬಹುತೇಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಅನೇಕ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಮಾತೃ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಅನೇಕ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ನುಡಿಯ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತವಾಗಿರದಿದ್ದರೂ ಅದು ಸಾಕುತಾಯಿ. ಸಾಕುತಾಯಿಯ ಪ್ರಭಾವವೇ ಹೆಚ್ಚಿ, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಮಯವಾಗಿದೆ.

3. ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

4. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಚಿಸಿದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾದವುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಈಗಾಗಲೇ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಪದಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿ ಹಲವಾರು ಪಾರಿಭಾಷಿಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು.

ಈ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಸೂತ್ರದನ್ವಯ ಕೇವಲ ಲಿಪ್ಯಂತರವಿರುವುದರಿಂದ ಅಂಥ ಶಬ್ದಗಳು ಸೇರಿವೆ.”¹⁷

ಈ ಕೋಶಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕನ್ನಡ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎನಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರವಾದ ಉದ್ದೇಶವು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ರೂಪಗಳು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ನಮೂದುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉಭಯ ಮೂಲದವಾಗಿವೆ. ಒಂದು, ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ

ಸಂಬಂಧಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಓದು-ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ರೂಪಗಳು. ಮತ್ತೊಂದು ಈಗಾಗಲೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಬ್ದಾವಳಿ ಆಯೋಗ, ನವದೆಹಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಇವರು ಸೂಚಿಸಿದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದವುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ರೂಪ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ವಿಫಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ಬಹುವಿಷಯಗಳ ತಜ್ಞರ ಪಾಲುಗಾರಿಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಶಗಳಿಗೆ ಅಂತಹ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಾಧ್ಯಾಂತವಾಗಿ ಲಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕೋಶಗಳ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಆಯೋಗ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಂತೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಕೋಶಗಳು ಸೂಕ್ತ ತಜ್ಞರಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸುವುದು, ಇಂತಹ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಸೂಚಿಸಿದ ಉಚಿತವಾದ ಸಲಹೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಬಹುತೇಕ ಕೃಷಿ ಪೂರಕ ಶಿಸ್ತುಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪದಕೋಶಗಳು ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಾತ್ಮಕ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಿಸಲು, ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಾದರಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಯತ್ನವು ಅದ್ಯವಾದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಅನುಸರಿಸಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೈಗೊಂಡ ಕೋಶ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ, ಇಂದು ಕನ್ನಡ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕವಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ನಾಡಿನ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರೋಕ್ಷ ಸಹಕಾರವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿವೆ.

ಕೊನೆಟಿಪ್ಪಣಿ

1. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂವಹನೆ (2011)ಸಂ: ಪ್ರೊ. ಎಚ್. ಆರ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಟಿ. ಆರ್. ಅನಂತರಾಮು, ಉದಯಭಾನು ಉನ್ನತ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಕೆಂಪೇಗೌಡನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-56019 ವಿವರಣೆಗಳಿಗೆ ನೋಡಿ ಪುಟ:104
2. ಕರ್ನಾಟಕ ಶಬ್ದಮಂಜರಿ, (1925) ಸಂ. ಶಿವಾನಂದ ವಿ. ವೀರಶೈವ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಡಂಬಳ
3. A Kismwar glossary of kannada words, (1891) ಉಲ್ಲಾಳ ನರಸಿಂಗರಾವ್ Asian Education Services, c-2/15,SDA,P.O.Box-4534, NEW DELHI-16
4. A Kismwar glossary of kannada word (1891) ಉಲ್ಲಾಳ ನರಸಿಂಗರಾವ್ Asian Education Services, c-2/15,SDA,P.O.Box-4534, NEW DELHI-16 ಪುಟ: iii
5. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂವಹನೆ (2011) ಸಂ: ಪ್ರೊ. ಎಚ್. ಆರ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಟಿ. ಆರ್. ಅನಂತರಾಮು, ಉದಯಭಾನು ಉನ್ನತ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಕೆಂಪೇಗೌಡ ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-56019 ವಿವರಗಳಿಗೆ ನೋಡಿ ಪುಟ: 113 – 119

6. ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು ಪರಿವಾರ ಪ್ರೊ.ಜಿ.ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯ (2002) ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು. ಪುಟ: 136
7. ಅ. ಒಕ್ಕಲುತನ ವೃತ್ತಿ ಪದಕೋಶ-1 (1978) ಶಿವಾನಂದ ವಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾರತಿ ಸಂ.11, ಸ 2 ಕ.ವಿ.ವಿ., ಧಾರವಾಡ, ಆ. ಒಕ್ಕಲುತನ ವೃತ್ತಿ ಪದಕೋಶ-3 (1978) ಶಿವಾನಂದ ವಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾರತಿ ಸಂ.11, ಸ 3 ಕ.ವಿ.ವಿ.,ಧಾರವಾಡ, ಇ. ಒಕ್ಕಲುತನ ವೃತ್ತಿ ಪದಕೋಶ-4 (1978) ಶಿವಾನಂದ ವಿ., ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾರತಿ ಸಂ.11, ಸ 4 ಕ.ವಿ.ವಿ.,ಧಾರವಾಡ.
8. ಜಾನಪದ ಸಂವಹನ (1996) ಮಹೇಶ್ವರಯ್ಯ ಎಚ್. ಎಮ್., ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ ಧಾರವಾಡ, ಪುಟ 55-58.
9. ಕೃಷಿ ಪದಕೋಶ(1999) ಕೆ.ವಿ.ನಾರಾಯಣ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಹಂಪಿ.
10. ಮಾಂಡಲಿಕ ವೃತ್ತಿ ಪದಕೋಶಂ (1962) ಭ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ A Telugu Dialect Dictionary of Occupational Vocabularies. Vol I: Agricultural Vocabulary, Sahitya Akademi Hydrabad AP
11. ಕೃಷಿ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಶಬ್ದಾರ್ಥ ನಿರೂಪಣಾವಳಿ (1973) ಬಿ.ಎಸ್. ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ, ಬಿ.ವಿ.ವೆಂಕಟರಾವ್, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪುಟ: i
12. ಕೃಷಿ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಶಬ್ದಾರ್ಥ ನಿರೂಪಣಾವಳಿ (1973) ಬಿ.ಎಸ್. ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ, ಬಿ.ವಿ.ವೆಂಕಟರಾವ್, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು
13. ಜೀವತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅರ್ಥ ವಿವರಣಾ ಕೋಶ ಇಂಗ್ಲಿಷ್-ಕನ್ನಡ, (2004) ಜೆ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪುಟ:01
14. ಕೃಷಿ ಸಮಾನ ಪದಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ (1986), ಎಚ್.ಕೆ. ಸರಸಿಂಹೇಗೌಡ, ಕೆ.ಬಿ., ಮೇಘರಾಜ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪುಟ: vi-vii
15. ಕೆಲವು ಸಸ್ಯಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕುಟುಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಹೆಸರುಗಳು (1979) ಎಸ್.ಜಿ.ನರಸಿಂಹಚಾರ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪುಟ: vi-vii
16. ಕೃಷಿರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ (1977), ಸಂಕಲನ: ಎಚ್.ಕೆ.ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ, ವಿ.ಸಿ.ಹಿತ್ತಲಮನಿ, ಬಿ.ಎಸ್. ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು-24. ಪುಟ: 03
17. ಕೃಷಿರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ (1977), ಸಂಕಲನ: ಎಚ್.ಕೆ.ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ, ವಿ.ಸಿ.ಹಿತ್ತಲಮನಿ, ಬಿ.ಎಸ್. ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು-24. ಪುಟ: 03

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು ಪರಿವಾರ (2002), ಪ್ರೊ.ಜಿ.ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯ, ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂವಹನೆ (2011), ಸಂ: ಪ್ರೊ. ಎಚ್. ಆರ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಟಿ. ಆರ್. ಅನಂತರಾಮು, ಉದಯಭಾನು ಉನ್ನತ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಕೆಂಪೇಗೌಡನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-56019
- ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ (2010), ಡಾ. ಜೆ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ
- ನಿಘಂಟು ರಚನಾ ವಿಜ್ಞಾನ (1994), ಆರ್. ವಯ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ, ವಿಲ್ಯಂ ಮಾಡ್ಡ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ. ಹಂಪಿ
- ಮಾಂಡಲಿಕ ವೃತ್ತಿ ಪದಕೋಶಂ (1962), ಭ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ A Telugu Dialect Dictionary of Occupational Vocabularies. Vol I.: Agricultural Vocabulary, Sahitya Akademi Hyderabad AP
- Lexicography in India, (1980) Mishra B G, CIIL, Mysore